

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobkyně: **Z. S.**, zast. Mgr. René Gemmelem, advokátem se sídlem Poštovní 39/2, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 2. 2018, č. j. 18 A 21/2017 – 21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobkyni na nákladech řízení částku 4114 Kč k rukám advokáta Mgr. René Gemmela do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalovaný (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2017, č. j. MSK 66010/2017, sp. zn. VŽ/13849/2017/Gra a rozhodnutí Magistrátu města Karviné ze dne 21. 3. 2017, č. j. MMK/051676/2017 ve věci přestupku. Správní orgány uznaly žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích; toho se dle výroku správního orgánu I. stupně měla dopustit tím, že „*dne 11. 7. 2016 kolem 8:55 hodin u domu č. 1103 v D. fyzicky napadla svého bývalého manžela D. P., kterého 2x udeřila rukou do horní části těla, poté vzala z tašky blíže neurčené černé desky s papíry, které úmyslně odhodila, kdy se papíry rozlétly na zem a se slovy „seber si to a táhni do hajzlu“, jej opětovně napadla úderem ruky do horní části těla.*“

[2] Uvedeného dne při předávání dítěte bývalému manželovi (D. P.) došlo ke slovní a poté i fyzické potyčce. Ze spisu vyplývá, že poškozený se dostavil na přestupkové oddělení Magistrátu města Karviné a podal oznámení na žalobkyni s tím, že přijel do místa trvalého bydliště bývalé manželky, aby si převzal mladšího syna. Když se jí dotazoval na nezbytné vybavení pro syna ve věku 1,5 roku, uvedla, že „chůvičky“ mu nedá, že je

nepotřebuje. Požádal jí, aby mu přinesla lékařskou zprávu staršího syna. Následně se jí ptal, kde má jejich syn pleny, protože se mu zdálo, že je jich málo. Ukázala mu, že další pleny jsou v kufru, a když se jí zeptal, kde má syn příkrmy, rozčílila se na něj, začala jej napadat pěstmi, škrábala ho, rozmachovala se směrem na jeho hrud' a vzala jeho černé desky, kterými se rozmáchla proti němu a pak těmi deskami hodila po autu. U tohoto incidentu byl pouze jejich malý syn, který byl v kočárku, a poté jeho bývalá manželka šla do domu, z něhož vyšel její otec, se kterým neproběhla žádná komunikace. D. P. dále uvedl, že tam nebyl přítomen žádný svědek, ale má záznamové zařízení v autě, které si doma prohlédne a přinese jej na jednání. Toto oznámení přestupku D. P. doplnil fotografiemi své ruky, na níž jsou za zápěstím vidět tři červené škrábance, a zároveň připsím ze dne 18. 7. 2016 správnímu orgánu sdělil, že se připojuje do řízení o přestupku jako poškozený, k čemuž založil do spisu fotokopii dokladů k zakoupení léků Betadine za 99,80 Kč.

[3] Videozáznam jakožto hlavní důkaz hodnotil správní orgán I. stupně následovně: „Po vyhodnocení videozáznamu shlednutého správním orgánem je však zcela zřejmé, že poté, co si D. P. prohlédl lékařskou zprávu, tuto zastrčil do zadní kapsy svých kalhot a nevrátil jí Z. S., která jej nejdříve slovně vybízela, aby jí zprávu vrátil. Lékařskou zprávu tedy v natažené ruce nadržel, jak uvedl JUDr. Vladimír Farana (zástupce žalobkyně ve správním řízení – pozn. NSS). D. P. poté Z. S. provokoval slovy „nic ti nedám, kamarádko“, což je zřejmé z audiozáznamu, který je přílohou spisového materiálu. Toto Z. S. psychicky nezvládla a s křikem „vrať mi to“, úderem rukou bouchla do horní části těla D. P., kdy po několika krocích D. P. vzad, již není další případné fyzické napadání vidět, jelikož se oba dostali mimo dosah kamery. Poté je kamery znovu zachytily a je zřetelně vidět další úder ruky Z. S. do horní části těla D. P. Poté se Z. S. vrátila k tašce, vzala z ní černé desky s papíry a úmyslně je odhodila tak, že z nich vypadly papíry, kdy poté začala křičet „seber si to a táhni do hajzlu“ a přitom se opět „vrhla“ na D. P. a jedenkrát jej udeřila rukou do horní části těla, kdy se opět oba dva dostali mimo dosah kamery. Dále je dobře zřetelné, že D. P. měl ruce nahoře v obranném gestu, s dlaněmi otevřenými a otočenými na Z. S., ze kterého vyplývá, že on se „bít“ nechce a také, že má prázdné ruce. Správní orgán nemá zcela jasně prokázáno (kvalita záznamu není vysoká), že by Z. S. vedla rány zavřenou dlaní, proto je uznána vinnou z toho, že jej fyzicky napadla údery ruky (toto je z videozáznamu zcela zřejmé) a není specifikováno, zda otevřenou či zavřenou dlaní.“ K tomu stěžovatel v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že „má jednoznačně prokázáno, že obviněná udeřila rukou do horní části těla poškozeného a rovněž, že úmyslně odhodila blíže neurčené černé desky s papíry. Toto vyplývá jak z podané výpovědi poškozeného, tak z přiloženého videozáznamu. Z audiozáznamu je patrné, že obviněná byla motivována snahou získat zpět od poškozeného lékařskou zprávu jejího syna, nicméně způsob, jakým se snažila zprávu získat, nebyl adekvátní dané situaci. Z videozáznamu je zřetelné, že poškozený v době útoku obviněné již zprávu nadržel v ruce, nýbrž ji měl v kapse kalhot a obviněná tak neměla důvod pouze zdvihat ruce do úrovně hrudníku poškozeného s tvrzením, že se mu snažila odebrat lékařskou zprávu, kterou má v ruce, tak jak obviněná tvrdí, když je patrné, že lékařskou zprávu v ruce neměl. Je tedy zřejmé, že se obviněná nesnažila pouze získat zpět lékařskou zprávu, ale rovněž při tomto pokusu udeřila několikrát poškozeného do horní části těla a následně rozhodila černé desky, čímž umocnila svůj hněv, přičemž toto jednání nebylo nutné...“

pokračování

[4] Krajský soud konstatoval, že z videozáznamu, který je součástí spisového materiálu, je v čase 8:11:00 hod. zřetelný úder rukou žalobkyně do horní části těla D. P. (levého ramene) a po tomto záběru se oba dva dostali mimo dosah kamery. Následně je kamera opětovně zaznamenala a ze záznamu v 8:11:05 hod. je viditelné, že se žalobkyně po D. P. ohnala směrem k horní části těla, ovšem není v této části jednoznačně zřetelné, že by jej tentokrát prokazatelně udeřila; jak vyplynulo z dalších částí videozáznamu, se poté vrátila k zavazadlu, z něhož vytáhla černé desky s papíry a odhodila je (podle audiozáznamu se slovy „seber si to a táhni do hajzlu“), a následně se opět ohnala po D. P., avšak ani tentokrát není z videozáznamu jednoznačně prokazatelné, že by jej v čase 8:11:12 hod. opětovně udeřila. Krajský soud podotkl, že jak vyplynulo z obsahu správního spisu prvoinstančního správního orgánu, žalobkyně v průběhu správního řízení popírala, že by oznamovatele přestupku a zároveň poškozeného D. P. fyzicky napadla. Opakované fyzické napadání nepotvrdil ani v řízení slyšený svědek L. S. Správní orgán postavil své rozhodnutí o přestupku žalobkyně na tom, že uvedený videozáznam je „hlavní důkazní prostředek k prokázání protiprávního jednání“ společně s audiozáznamem. Tento videozáznam krajský soud vyhodnotil jako nedostatečný důkazní prostředek pro potvrzení toho, že se žalobkyně dopustila napadení D. P. dvojím úderem rukou do horní části těla a následně opakovaným úderem ruky taktéž do horní části těla; videozáznam prokazuje v čase 8:11:00 hod. pouze první tvrzený úder, avšak nikoliv už další tvrzená napadení tak, jak je uváděno v popisu vytykáneho přestupku ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Krajský soud rovněž poznamenal, že zaznamenané časy na videozáznamu jsou zcela odlišné od tvrzení, že se přestupku měla žalobkyně dopustit kolem 8:55 hod. Krajský soud rozhodnutí obou správních orgánů zrušil, neboť dospěl k závěru, že skutkový stav zjištěný z videozáznamu, který oba správní orgány vzaly za základ pro svá rozhodnutí, nemá v tomto stěžijním důkazu oporu.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti brojí proti závěru krajského soudu, že se žalovaný a správní orgán dopustili nesprávného hodnocení důkazů a že videozáznam není dostatečným důkazním prostředkem pro potvrzení toho, že se žalobkyně dopustila napadení D. P. dvojím úderem rukou do horní části těla a následně opakovaným úderem ruky taktéž do horní části těla. Stěžovatel uvádí, že při posuzování jednání žalobkyně nevycházel pouze z doloženého videozáznamu, ale jak uvedl v odůvodnění žalovaného rozhodnutí, také z výpovědi poškozeného. Tyto dva důkazy spolu s audiozáznamem dokreslují celou danou situaci, která jednoznačně ukazuje na vinu žalobkyně tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí správního orgánu. Není na místě zužovat předmět jednání žalobkyně jenom z toho důvodu, že videozáznam neukazuje veškeré provedené útoky, jelikož se tyto odehrávaly mimo rozsah záznamového zařízení. Naopak, dle stěžovatele, je třeba uvěřit tvrzení poškozeného, že k daným útokům došlo, když žalobkyně i svědek L. S. (otec žalobkyně – pozn. NSS) tvrdili, že se žádný útok na D. P. ze strany žalobkyně neodehrál, což je zcela vyvráceno daným videozáznamem; ostatně i sám krajský soud konstatoval, že minimálně k jednomu úderu žalobkyně do D. P. prokazatelně došlo, tedy výpověď žalobkyně a svědka S. je značně nevěrohodná. Rozsudek krajského soudu tedy nemá oporu v provedeném dokazování a jeví se jako čistě formální rozhodnutí. Závěr krajského soudu, který žalované rozhodnutí zrušil jenom z toho důvodu, že prokázán na

podkladě videozáznamu je pouze jeden úder, jehož se žalobkyně dopustila, a nikoliv další údery, není na místě, když krajský soud se nezabýval tím, zda daná skutečnost má vliv na rozhodnutí o vině žalobkyně, která se prokazatelně škodlivého jednání, které vykazuje znaky přestupku, dopustila a prokazatelně v řízení ani ona ani svědek S. nevypovídali pravdu.

[6] Stěžovatel uvádí, že veškerá úvahová činnost krajského soudu byla učiněna ve dvou krátkých odstavcích napadeného rozsudku, v nichž krajský soud toliko rozvedl, co je možné vidět na předmětném záznamu, což způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku; krajský soud se nadto v napadeném rozsudku nevypořádal s žádnou další žalobní námitkou. Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že stěžovatel pouze polemizuje se závěrem soudu o nesprávných skutkových závěrech, konkrétně o hodnocení důkazu videozáznamem. Krajský soud založil své rozhodnutí na jiném hodnocení důkazu, skutkové závěry krajský soud odůvodnil v bodech 10 a 11 napadeného rozsudku zcela srozumitelně a přesně, poukázal rovněž i na to, že časové údaje na videozáznamu jsou zcela odlišné od časového údaje o spáchání přestupku. Dle žalobkyně krajský soud dospěl ke správnému závěru. Pokud stěžovatel poukazuje na to, že jakožto další důkaz bral v potaz výpověď poškozeného, kterému uvěřil (zatímco žalobkyni a jejímu otci, který byl v pozici svědka, neuvěřil), je takový závěr zcela svévolný. Uvedla, že poškozený (bývalý manžel) k ní má zcela nepřátelský vztah, což snižuje jeho obecnou věrohodnost; jeho výpověď stojí proti výpovědi žalobkyně a svědka, videozáznam ani audiozáznam neprokazují verzi poškozeného. Při respektování zásady *in dubio pro reo* provedené důkazy nemohly postačovat k závěru o spáchání přestupku. Pokud již tato skutečnost byla důvodem pro zrušení rozhodnutí o přestupku, nebylo nutno, aby krajský soud vypořádával ostatní žalobní námitky. Žalobkyně navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

[8] Nejvyšší správní soud po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodů stěžovatelem uplatněných, přihlížel přitom i k tomu, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by byl povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud především neshledal důvodnou námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvažoval o pro věc zásadních skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené pak musí nalézt svůj odraz v odůvodnění dotčeného rozhodnutí. Za nepřezkoumatelné lze dle ustálené judikatury obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně, jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i

pokračování

případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelné je takové rozhodnutí, které postrádá základní zákonné náležitosti, nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, výrok je v rozporu s odůvodněním, a dále taková rozhodnutí, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 78, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74, ze dne 14. 10. 2005, č. j. 6 Ads 57/2004 – 59, ze dne 22. 9. 2010, č. j. 3 Ads 80/2009 – 132, či ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17 2013 – 25). Nejvyšší správní soud konstatuje, že žádný z výše uvedených deficitů napadený rozsudek městského soudu nevykazuje; krajský soud přezkoumatelným způsobem odůvodnil skutkové i právní závěry, k nimž dospěl. Dospěl-li krajský soud k závěru, že rozhodnutí správních orgánů z hlediska zákona nemůže obstát, nelze spatřovat pochybení soudu způsobující nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku skutečnost, že se krajský soud nezabýval již dále ostatními žalobními námitkami žalobkyně veskrze procesního charakteru. Skutečnost, že stěžovatel s odůvodněním rozsudku nesouhlasí a na věc nahlíží jinak, nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozsudku. Ostatně, měl-li by být rozsudek nepřezkoumatelný, stěžovatel by s jeho závěry stěžovatel na několika stranách své kasační stížnosti podrobně polemizoval.

[11] Z důkazů obsažených ve spise jednoznačně vyplývá, že v daný den došlo mezi rozvedenými manžely při předávání dítěte k roztržce a hádce, kdy poškozený mimo jiné odmítal vrátit žalobkyni lékařskou zprávu staršího nemocného syna.

[12] Nejvyšší správní soud se s krajským soudem ztotožňuje v tom, že ve spise shromážděné důkazy neprokazují popisované fyzické napadení poškozeného, za které byla žalobkyně postižena. Důkazy videozáznamem ani poškozeným do spisu doložené fotografie části ruky se škrábanci neprokazují, že by se žalobkyně dopustila přestupku proti občanskému soužití tím, že *hrubým jednáním, které mělo spočívat v tom, že fyzicky napadla svého bývalého manžela, kterého několikrát udeřila několika ranami ruky do horní části těla a rozmáchla se blíže neurčenými černými deskami, které hodila na auto poškozeného.* Skutkovou verzi celé události předestřenou poškozeným neprokazuje ani pořízený audiozáznam, z něhož naopak spíše vyplývá, že celou situaci již svým počátečním chováním vyprovokoval poškozený. Výpovědi poškozeného, svědka a žalobkyně vykazují zásadní rozpory ve skutkovém ději. Předně z videozáznamu není zřejmé, zda žalobkyně poškozeného na ruce skutečně poškrábala, fotografie jsou tak zcela nepoužitelným důkazem, neboť zcela absentuje jakákoli příčinná souvislost mezi úderem rukou do horní části těla a škrábanci na ruce poškozeného, které zcela jistě nemohly vzniknout *úderem ruky do horní části těla.* Z videozáznamu je možné toliko zjistit, že žalobkyně máchala pravou rukou směrem k horní části těla poškozeného, nelze z něj však nadevší reálnou pochybnost zjistit, zda došlo či nedošlo k zásahu jeho těla. Lze souhlasit s krajským soudem, že při detailním prozkoumání videozáznamu lze seznat, že prvním a třetím

máchnutím rukou se již tělo poškozeného nacházelo mimo záběr kamery a při druhém máchnutí tak tělo poškozeného v části zakrývá žalobkyni.

[13] Pro závěry, které krajský soud v projednávané věci učinil, je opodstatněné ve správním spise. Důkazní materiál zde shromážděný je zcela nedostačující pro soud o vině žalobkyně, resp. o tom, zda byl v dané věci vůbec spáchán přestupek porušením § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Přestupku dle uvedeného ustanovení se dopustí ten, kdo úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním.

[14] Přestupkem je protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem. V řízení o přestupku je rozhodováno o vině a trestu za porušení práva, je proto třeba zkoumat naplnění obecných znaků přestupku, a to především, zda jednání pachatele bylo v rozporu s právem, tj. zda byla porušena nebo nesplněna právní povinnost stanovená zákonem, ale také zda je naplněna otázka zavinění, jakož i naplnění předpokladů pro uložení sankce a její výše. Při zkoumání odpovědnosti za přestupek je správní orgán povinen zjišťovat nejen naplnění formální stránky přestupku, ale i naplnění jeho materiální stránky, vyjádřené v § 2 odst. 1 zákona o přestupcích, slovy „jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti“.

[15] Sporná ve věci je především otázka skutková. Aby skutek mohl být kvalifikován jako přestupek, musí být v přestupkovém řízení dokazováním zjištěno, že jsou naplněny všechny znaky jeho skutkové podstaty. Při posuzování, zda byl spáchán přestupek podle výše citovaného ustanovení zákona o přestupcích, je třeba přitom vzít v úvahu i stupeň společenské nebezpečnosti. Ne každé jednání vybočující z mezí společenské vhodnosti je předpokladem pro automatický nástup trestní odpovědnosti.

[16] Nejvyšší správní soud při posouzení věci vycházel především ze zásad, na nichž je postaveno správní řízení, a zvláště pak oblast správního trestání. Zásadou, ve smyslu které je pak třeba interpretovat příslušná ustanovení jednotlivých právních předpisů, jimiž je řízení ovládáno, je zásada materiální pravdy. Jejím konkrétním výrazem je povinnost správního orgánu zjistit v rámci každé fáze správního řízení přesně a úplně skutečný stav věci a k tomu si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Důkazní břemeno k prokázání, že jednání majícího znaky skutkové podstaty přestupku se dopustil obviněný z přestupku, nese správní orgán. Postupuje přitom dle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále s. ř. s.), tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 s. ř. s., tedy se zásadou legality, zásadou zákazu zneužití pravomoci, resp. zákazu zneužití správní úvahy, zásadou proporcionality a ochrany dobré víry, zásadou ochrany veřejného zájmu a zásadou nestranného přístupu, resp. formální spravedlnosti. Podle § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.

[17] V projednávané věci správní orgány prokázaný skutkový stav věci postavily na videozáznamu, který tvrzenou verzi poškozeného ne zcela prokazuje, audiozáznamu,

pokračování

z něhož jsou zřejmé pouze slovní přestřelky mezi účastníky a dále na výpovědi poškozeného. Výpovědi svědka i žalobkyně, která nadto není povinna svou nevinu prokazovat, správní orgány označily bez dalšího za nevěrohodné, přitom nikterak neodůvodnily, proč uvěřily právě a jen verzi poškozeného. Žalobkyni nelze uznat vinnou ze spáchání přestupku pouze na základě „míry pravděpodobnosti“ zjištěného skutkového stavu. Lze-li připustit, že se děj, v němž je spatřován přestupek, mohl odehrát i jinak, musí správní orgány při svém rozhodování vyjít z obecně uznávané zásady jakéhokoliv trestání vůbec, a to *in dubio pro reo*, a rozhodnout v pochybnostech ve prospěch obviněného ze spáchání přestupku, přestože zákon o přestupcích výslovně nestanoví užití analogie z trestního práva. Její nepoužití v neprospěch obviněného by bylo v rozporu se zásadou rovnosti.

[18] Samotná skutečnost, že žalobkyně poškozeného slovně napadla, rozmáchla se deskami, které hodila k autu a měla ho několikrát uhodit rukou do horní části těla, nepostačuje pro závěr o tom, že byla naplněna materiální stránka (§ 2 odst. 1 zákona o přestupcích), bylo třeba především posoudit, zda zde nejsou další pro věc relevantní okolnosti, které by teprve ve svém souhrnu takový závěr odůvodňovaly. Důkazy, z nichž je dovozována odpovědnost za přestupek, musí tvořit ucelený logicky provázaný důkazní řetězec, v němž žádný důkaz nezpochybňuje pravost, věrohodnost a přesvědčivost důkazů ostatních (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2007, č. j. 8 As 10/2006 - 48.). Pokud nebyl skutkový stav dostatečně zjištěn, neměl správní orgán dostatečný podklad pro rozhodnutí a jeho řízení vykazuje vady, které nutně našly odraz i v rozhodnutí samotném.

[19] Přestupkem (nebo trestným činem) může být vždy pouze takové zaviněné jednání, které naplňuje formální znaky stanovené v zákoně. Zásadním rozlišovacím kritériem mezi trestným činem a přestupkem je obecně řečeno míra jejich typové společenské nebezpečnosti vyjádřená ve znacích skutkové podstaty. Společenská nebezpečnost trestného činu pro společnost musí být alespoň vyšší než nepatrná, zatímco přestupkem může být i takové zaviněné jednání, které porušuje či ohrožuje zájem společnosti pouze v míře nepatrné (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, publikované pod č. 1546/2008 Sb. NSS nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2008, sp. zn. 7 Tdo 1529/2008, publikované pod č. 18/2009 Sb. NS). Nejvyšší správní soud odkazuje dále na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu týkající se posuzování naplnění materiálního znaku trestného činu. V rozhodnutí ze dne 17. 4. 1996, sp. zn. 1 Tzn 2/96, publikovaném pod č. 43/1996 Sb. NS, uvedl Nejvyšší soud následující: „*Při úvahách o tom, zda obviněný naplnil i materiální znak trestného činu, tedy zda v jeho případě tento čin dosahoval vyššího stupně nebezpečnosti pro společnost, než je stupeň nepatrný (§ 3 odst. 2 tr. zák.), je nutno zdůraznit, že již stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň nebezpečnosti činu pro společnost zpravidla vyšší než nepatrný. Na tom nic nemění ani ustanovení § 3 odst. 2 tr. zák., podle kterého čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, není trestným činem, i když jinak vykazuje znaky trestného činu. Citované ustanovení se totiž uplatní jen tehdy, když stupeň nebezpečnosti*

pro společnost v konkrétním případě ani při formálním naplnění znaků určité skutkové podstaty nedosáhne stupně odpovídajícího dolní hranici typové nebezpečnosti pro společnost, když tedy nebude odpovídat ani nejlehčím běžně se vyskytujícím případům trestného činu této skutkové podstaty“ (obdobně též např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. 10. 2008, sp. zn. 7 Tdo 1012/2008, dostupné na www.nsoud.cz). Jakkoli uvedená rozhodnutí vycházela ze stavu právní úpravy obsažené v dnes již zrušeném trestním zákoně, uplatní se i ve vztahu k přestupkům, neboť i pro trestnost jednání vykazujícího formální znaky přestupku je třeba, aby došlo také k naplnění jeho materiální stránky. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek. Z uvedeného vyplývá, že ne každý prohřešek proti občanskému soužití naplňuje vždy a bez dalšího materiální znak přestupku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45).

[20] Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména, avšak nikoliv výlučně, význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele, míra jeho zavinění a jeho pohnutka. Okolnosti, jež vylučují porušení nebo ohrožení zájmu společnosti, musí být posuzovány vždy v každém konkrétním případě a nelze vyslovovat žádné paušální závěry (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45 nebo rozsudek ze dne 28. 8. 2008, č. j. 5 As 32/2008 - 51).

[21] Jak bylo uvedeno výše, správní orgán je povinen zjistit, zda došlo k naplnění jak formálních, tak i materiálních znaků přestupku. Teprve poté, co je zjištěno naplnění materiálního znaku přestupku, může správní orgán dojít k závěru, že konkrétním jednáním obviněného byl spáchán přestupek. Pokud naopak správní orgán na základě zjištěného skutkového stavu dospěje k závěru, že z okolností případu je zřejmé, že jednáním osoby obviněné z přestupku, jež sice nese formální znaky skutkové podstaty přestupku, nedošlo k porušení ani k ohrožení právem chráněného zájmu, má povinnost (nikoliv pouze možnost) řízení zastavit podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích.

[22] Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud dospěl ke zcela správnému závěru, že skutkový stav zjištěný z videozáznamu, který oba správní orgány vzaly za základ pro svá rozhodnutí, nemá v tomto stěžejním důkazu oporu. Je pravdou, že se již nezabýval otázkou, zda popisované jednání vůbec naplnilo materiální znak přestupku, nicméně tento nedostatek nemá vliv na zákonnost jeho rozhodnutí, neboť již samotná skutečnost, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, ke zrušení rozhodnutí stěžovatele jakož i správního orgánu prvního stupně, byla zásadní.

pokračování

[23] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud dle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Úspěšné žalobkyni Nejvyšší správní soud přiznal náhradu nákladů řízení za jeden úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (sepsání vyjádření ke kasační stížnosti) a paušální náhradu hotových výdajů dle § 13 advokátního tarifu; celkem 3400 Kč; vzhledem k tomu, že advokát je plátcem DPH, zvyšuje se tato částka o tuto daň ve výši 21% (§ 14a advokátního tarifu). Stěžovatel je povinen uhradit k rukám advokáta žalobkyně celkem 4114 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. dubna 2019

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu